

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-22

Ärendenummer IOFF 2026-00295

Handläggare

Martin Maros

Telefon:

E-post: martin.maros@ioff.goteborg.se

Genomförandebeslut för ”Utbytesplan konstgräs 2027 och kommande år”

Förslag till beslut

I Idrotts och föreningsnämnden:

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner genomförandebeslut för utbyte av konstgräsplaner under 2027.
2. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta planering och projektering utifrån föreslagen prioriteringsordning för kommande år.

Sammanfattning

Idrotts- och föreningsförvaltningen ansvarar för Göteborgs Stads cirka 55 konstgräsplaner, vilka är en viktig del av stadens idrottsinfrastruktur och möjliggör verksamhet för föreningsliv, skolor, spontanidrott samt barn och unga i hela staden. För att säkerställa säkra, funktionella och långsiktigt hållbara anläggningar krävs kontinuerliga investeringar i konstgrässystemen.

Inför planerade konstgräsutbyten under 2027 har förvaltningen tagit fram en preliminär prioriteringsordning som ska ligga till grund för fortsatt planering, projektering och upphandling. Prioriteringen bygger på en samlad bedömning av anläggningarnas tekniska status, nyttjandegrad, geografiska spridning, verksamhetsnytta samt betydelse för barn- och ungdomsidrotten.

En tidig prioritering skapar förutsättningar för effektiva upphandlingar, långsiktig investeringsplanering och ett kostnadseffektivt genomförande. Samtidigt behöver prioriteringsordningen vara flexibel eftersom anläggningarnas skick och övriga förutsättningar kan förändras till följd av exempelvis onormalt slitage, extremväder eller förändrade ekonomiska förutsättningar. Beslutet om vilka planer som ska bytas ut föreslås årligen fattas av förvaltningen under oktober månad utifrån en uppdaterad prioriteringslista.

Förvaltningen har i sin bedömning vägt samman ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter. Reinvesteringarna bidrar till att säkerställa en effektiv användning av investeringsmedel, minska risken för akuta åtgärder, skapa förutsättningar för en successiv omställning till mer hållbara konstgrässystem samt säkerställa tillgången till attraktiva och trygga idrottsmiljöer i hela staden.

Förvaltningen strävar efter att byta cirka 4–5 konstgräsplaner per år, baserat på anläggningarnas livslängd, beståndets storlek och tillgängliga resurser. Detta behövs för

att undvika ökade reinvesteringsbehov och säkerställa att planerna förblir säkra och funktionella.

En sådan takt ger en omloppstid på omkring sju år per plan, vilket motsvarar den tekniska livslängden vid hög användning och minskar risken för eftersatt underhåll, sämre spelkvalitet och högre driftkostnader.

Sammantaget bedömer förvaltningen att den föreslagna prioriteringsordningen ger goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar förvaltning av stadens konstgräsanläggningar och att investeringsmedlen används där de skapar störst nytta för Göteborgs invånare och föreningsliv.

Då åtgärden har en bedömd totalkostnad för samtliga skeden överstigande 20 miljoner kronor ska idrotts- och föreningsnämnden fatta genomförandebeslut för åtgärden. Genomförandebeslut innebär att projektet är redo att påbörja projektering och produktion.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Konstgräsplanerna är en viktig del av stadens idrottsinfrastruktur och kräver regelbundna reinvesteringar för att säkerställa säkra och funktionella anläggningar. Åtgärden finansieras inom ramen för Idrotts- och föreningsnämnden investeringsplan 2027. Ett eventuellt framtida behov av reviderat genomförandebeslut hanteras enligt förvaltningens rutin för avvikelshantering.

Genom att fastställa en prioriteringsordning i god tid skapas förutsättningar för effektiv projektering, upphandling och ett kostnadseffektivt genomförande.

Förslaget bedöms inte medföra några större förändringar av nämndens driftskostnader på kort sikt. På längre sikt minskar planerade reinvesteringar risken för akuta åtgärder, driftstörningar och kostsamma reparationer. Prioriteringen säkerställer att tillgängliga resurser används där behovet och nyttan är störst, vilket bidrar till en långsiktigt hållbar och ekonomiskt effektiv förvaltning av stadens idrottsanläggningar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förslaget innebär utbyte av konstgräs och vissa belysningsåtgärder på befintliga idrottsanläggningar. Åtgärderna medför tillfälliga miljöeffekter under byggskedet genom transporter, buller och användning av arbetsmaskiner, men påverkan bedöms vara begränsad i tid och omfattning.

Modernisering av belysning kan bidra till minskad energianvändning och lägre klimatpåverkan. Vid konstgräsutbyten finns även möjligheter till ökad återanvändning

och återvinning av material, vilket stärker resurshushållningen och minskar avfallsmängderna.

Eftersom åtgärderna genomförs inom befintliga anläggningar bedöms påverkan på naturmiljö, biologisk mångfald och markanvändning vara liten. En viktig miljöaspekt är hanteringen av mikroplaster och granulat. Genom att successivt införa mer hållbara konstgrässystem och vidta åtgärder för att minska granulatspill kan påverkan på dagvatten och vattenmiljöer begränsas.

Sammantaget bedöms förslaget ge en begränsad negativ miljöpåverkan under genomförandet och samtidigt bidra till ökad energieffektivitet, bättre resurshushållning och minskad spridning av mikroplaster på längre sikt.

Bedömning ur social dimension

Konstgräsplanerna är en viktig del av stadens idrotts- och fritidsutbud och skapar förutsättningar för fysisk aktivitet, föreningsliv och social gemenskap. Förslaget bedöms därför bidra positivt till social hållbarhet.

Genom att säkerställa säkra, tillgängliga och funktionella idrottsytor stärks möjligheterna för barn och unga att delta i idrott, både inom föreningslivet, skolan och spontanidrotten. Prioriteringen utgår från tekniskt skick, nyttjandegrad och verksamhetsnytta, vilket bidrar till en jämlik tillgång till attraktiva idrottsanläggningar i hela staden.

Välskötta och belysta anläggningar bidrar även till ökad trygghet och ett aktivt användande av offentliga miljöer. Förslaget bedöms inte medföra negativa konsekvenser utifrån diskrimineringsgrunderna eller påverka personlig integritet, nationella minoriteters rättigheter eller kommunens arbete med civil beredskap.

Sammantaget bedöms förslaget bidra till en långsiktigt hållbar och jämlik tillgång till idrottsytor för Göteborgs invånare.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. BB utbytesplan 2027
2. teknisk status av konstgräs inför 2027
3. översiktsbilder över föreslagna utbytesplaner 2027
4. tidsplan konstgräsbyte

Beskrivning av ärendet

Enligt idrotts- och föreningsnämndens delegationsordning, ska idrotts- och föreningsnämnden fatta inriktningsbeslut, genomförandebeslut och beslut om ekonomiska avvikelser för investeringsprojekt med en totalkostnad för samtliga skeden överstigande 20 miljoner kronor.

”Utbytesplan konstgräs 2027” har en kostnadsram för samtliga skeden om 40 miljoner kronor (löpande prisnivå) varför genomförandebeslutet lyfts till nämnden för avgörande.

Idrotts- och föreningsnämnden föreslås godkänna den föreslagna inriktningen för utbyte av konstgräsplaner under 2027. Nämnden föreslås vidare ge förvaltningen i uppdrag att

fortsätta planering, projektering och förberedelser utifrån den framtagna prioriteringsordningen.

Förvaltningen föreslås även få i uppdrag att, inom ramen för tillgänglig investeringsbudget, genomföra konstgräsbyten i enlighet med den fastställda prioriteringen.

För att säkerställa en ändamålsenlig användning av resurserna föreslås förvaltningen samtidigt ges möjlighet att justera prioriteringsordningen om anläggningarnas tekniska status, oförutsedda skador eller andra förutsättningar förändras innan genomförandet av projekten.

Konstgräsplanerna utgör en central del av Göteborgs Stads idrottsinfrastruktur och är avgörande för att möjliggöra fotbollsverksamhet året runt. Anläggningarna nyttjas i hög omfattning av föreningslivet, skolor, spontanidrottare och allmänheten, vilket bidrar till ökad fysisk aktivitet, folkhälsa och social gemenskap i stadens olika områden.

På grund av den omfattande användningen utsätts konstgräsplanerna för ett kontinuerligt slitage. Planernas tekniska status påverkas av flera faktorer såsom ålder, användningsintensitet, dräneringsförhållanden, underbyggnadens skick samt typ av konstgrässystem. Detta innebär att behovet av utbyte varierar mellan anläggningarna och att en årlig prioritering behöver göras för att säkerställa att tillgängliga investeringsmedel används där nyttan är som störst och där risken för driftstörningar eller försämrad spelkvalitet är som högst.

Förvaltningens arbetsgrupp för konstgräs har, i samverkan med Göteborgs Fotbollförbund, genomfört en samlad bedömning av stadens konstgräsplaner utifrån teknisk status, användningsgrad, geografisk spridning, verksamhetsnytta samt planernas betydelse för barn- och ungdomsidrotten. Utifrån denna analys har ett förslag till prioriteringsordning för konstgräsbyten under 2027 tagits fram.

Prioriteringsordningen ska ses som en preliminär inriktning för det fortsatta arbetet. Konstgräsplanernas skick kan förändras under året till följd av exempelvis extrem väderpåverkan, skyfall, värme, tekniska skador, sättningar eller andra oförutsedda händelser som medför ett onormalt eller accelererat slitage. Sådana omständigheter kan innebära att förvaltningen behöver ompröva prioriteringsordningen för att säkerställa att de mest angelägna behoven hanteras först.

För att kunna beakta eventuella förändringar i planernas status samt säkerställa ett så aktuellt beslutsunderlag som möjligt kommer det slutgiltiga beslutet om vilka konstgräsplaner som ska bytas att fattas årligen av förvaltningen under oktober månad.

I investeringsnomineringen för 2027 finns för närvarande ett förslag om att avsätta 42 miljoner kronor för utbyte av konstgräsplaner. Baserat på dagens kostnadsnivåer bedöms denna budget möjliggöra genomförandet av cirka fyra till fem konstgräsbyten under året. Den slutliga omfattningen kommer att påverkas av de tekniska förutsättningarna på respektive anläggning, val av konstgrässystem samt den budget som slutligen beslutas.

Prioriteringsordningen syftar till att skapa långsiktiga och transparenta förutsättningar för förvaltningens investeringsplanering samt möjliggöra att projektering, upphandling och genomförande kan påbörjas i god tid. Förslaget utgör därmed grunden för den fortsatta budgetberedningen och planeringen av konstgräsutbytesprogrammet.

Förvaltningens ambition att genomföra cirka 4–5 konstgräsbyten per år grundar sig på anläggningarnas tekniska livslängd, det samlade beståndets storlek samt tillgängliga investeringsresurser. Göteborgs Stad ansvarar för ett stort antal konstgräsplaner med varierande ålder och skick. För att undvika ett växande reinvesteringsbehov och säkerställa att anläggningarna även fortsättningsvis är säkra, funktionella och attraktiva krävs ett kontinuerligt utbyte av de planer som nått slutet av sin tekniska livslängd.

Om staden långsiktigt kan upprätthålla en utbytestakt om 4–5 planer per år skapas förutsättningar för en genomsnittlig omloppstid på omkring sju år per plan. Detta ligger i nivå med den tekniska livslängd som många konstgrässystem uppnår vid hög nyttjandegrad och bidrar till att minska risken för eftersatt underhåll, försämrad spelkvalitet och ökade driftkostnader.

Nivån om 4–5 utbyten per år bedöms därför skapa en rimlig balans mellan anläggningarnas långsiktiga underhållsbehov, tillgänglig investeringsbudget och förvaltningens kapacitet att projektera och genomföra åtgärderna på ett effektivt sätt. Ambitionen bidrar samtidigt till att minska risken för akuta insatser, driftstörningar och kostsamma åtgärder längre fram.

Riskbedömning

Inför genomförandet har ett antal risker identifierats som kan påverka projektets omfattning, tidplan och ekonomi. De främsta riskerna bedöms vara förändrade förutsättningar kopplade till anläggningarnas skick, oförutsedda skador till följd av exempelvis extremväder, skyfall eller andra yttre påverkansfaktorer samt förändringar i de ekonomiska ramarna. Det finns även en risk att kostnaderna för enskilda åtgärder förändras mellan planering och genomförande.

Sannolikheten för att vissa förändringar uppstår bedöms som måttlig, medan konsekvenserna kan vara betydande om de påverkar prioriteringsordningen eller antalet åtgärder som kan genomföras inom tillgänglig budget.

För att hantera riskerna genomförs löpande uppföljningar av anläggningarnas tekniska status och kostnadsutveckling. Prioriteringsordningen kommer vid behov att kunna justeras utifrån aktuella förutsättningar. Det slutliga genomförandebeslutet fattas av förvaltningen senare under året, vilket skapar möjlighet att beakta ny information och säkerställa att tillgängliga resurser används på ett effektivt sätt.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att den föreslagna prioriteringsordningen för konstgräsutbyten 2027 utgör en lämplig grund för fortsatt planering, projektering och budgetberedning. Prioriteringen bygger på anläggningarnas tekniska status, nyttjandegrad, verksamhetsnytta, geografiska spridning samt betydelse för barn- och ungdomsidrotten.

En tidig prioritering skapar förutsättningar för effektiv upphandling och långsiktig investeringsplanering. Samtidigt behöver prioriteringsordningen kunna justeras om anläggningarnas skick eller andra förutsättningar förändras. Det slutliga beslutet om vilka planer som ska bytas föreslås därför fattas årligen under oktober månad utifrån då aktuellt underlag och tillgänglig budget.

I bedömningen har ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter vägts samman. Reinvesteringarna bidrar till att minska risken för akuta åtgärder, möjliggör en successiv omställning till mer hållbara konstgrässystem och säkerställer fortsatt tillgång till attraktiva och funktionella idrottsytor i hela staden.

Sammantaget bedömer förvaltningen att förslaget ger goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar förvaltning av stadens konstgräsanläggningar och att investeringsmedlen används där de ger störst nytta för göteborgarna och föreningslivet.

Idrotts- och föreningsförvaltningen föreslår att idrotts- och föreningsnämnden beslutar att genomföra projektet "Utbytesplan konstgräs 2027".

Sulejman Ovcina

Johan Sävhave

Avdelningschef fastighet &
stadsutveckling

Förvaltningsdirektör